

por. list nr 1
199 k.

FUNDACJA GENERAL ELŻBIETY ZAWACKIEJ
ul. i Muzeum Pomorskie Armii Krajowej
ul. Podmurna 93, tel. 0048 55 65 22 186
e-mail: fundak@wp.pl; www.zawacka.pl
KRS 00000 41692
REGON 1425127; REGON 870302736
KRS 00000 41692
KRS 00000 41692

emianski Leski
poprzedni nr K: 619

XII 105 k.

Mientka Władysław
1-357 Gdynia

Chojnice
JOW Gr. Pom.
Kroplewska Władysław
z d. Mientka
ps. "Brzoza"
K: 619/1007 Pom.

SPIS ZAWARTOŚCI TECZKI

Kropiewska
Władysława
D: 619/1007 Pom.
Chejnice 1010 Gr. Pom.
-AK?

I. Materiały dokumentacyjne

I/1 – relacja właściwa k. 1 s. 1-2

I/2 – dokumenty (sensu stricto) dot. osoby relatora

I/3 – inne materiały dokumentacyjne dot. osoby relatora

II. Materiały uzupełniające relację

k. 2 s. 1-2

III. Inne materiały (zebrane przez „relatora”):

III/1 – dot. rodziny relatora

III/2 – dot. ogólnie okresu sprzed 1939 r.

III/3 – dot. ogólnie okresu okupacji (1939–1945)

III/4 – dot. ogólnie okresu po 1945 r.

III/5 – Inne...

IV. Korespondencja

.....
.....
.....
.....

V. Wyplsy ze źródeł [tzw.: „nazwiskowe karty informacyjne”]

k. 7

VI. Fotografie

- dwa ikonografii

1/1. Delaja - Kropiewska Władysława:

1. Delaja Władysławy Mientkiej
& d. Kropiewskiej spisane 15.04.1991r.,
rękp. oryg.

k. 1 s. 1-2

Narodził się Władysław Mientka z domu Gropiuska
 w. 25 II 1923 r. W rodzinnym domu w domu
 z domu Tomaszewicz Brony. W czasie wojny hitlerowskiej
 Niemiec na Łódź przebywał w rodzinie s- ci Dobroska
 ul. Kłobucka w Brony pod. Chojnice, gdzie pracował
 w gospodarstwie w rodzinie. Tam pracował
 również w czasie okupacji do marca 1944 r.

W listopadzie 1942 r. nawiązał kontakt z działającą
 w tym terenie komunistyczną grupą oporu i zaproszono
 przez (to) komendę powiatową „Lis” ścisłe przez komenda-
 nta Młodziejego Jędrzejewicza na członka T. O. W.

Grzegorz Tomaszewski pod pseudonimem Brona
 pełnił funkcję łącznika pomiędzy komendą
 powiatową „Lis” a komendami gminnymi.

Organizacyjnie podlegał Henrykowi Grawomowi
 jako komendantowi OJ an 3 pseudonim Grawom.

Pracując kolportował wydawnictwa i przez T. O. W.
 Grzegorz Tomaszewski, wśród członków organizacji, (przez)
 was organizował punkty zaopatrzenia i reperacji
 obojczy dla oddziałów partyzanckich jak również
 funkcje sanitariuszki pierwszej pomocy.

Do rodziny w III 1944 r. przez niemiecką administrację
 i S. S. została zniesiona moja działalność.

- ✓ W listopadzie pozostał w rodzinie mój brat Edmund
- ✓ lat 21. mój brat Tomasz został zamordowany w obozie
- ✓ koncentracyjnym kolo Glemburg, brat Leon

też ciałek Gryfu Pomorskiego wywieziony do obozu,
 Prokice z siostrą Elżbietą wywiezieni do obozu Potulice
 w papier Towarzystwa Głównego Turowiec - dzięki zebrany
 do Szutofu a potem do Buchenwaldu i tam go wykonczyli
 a jego siostrę a moją siostrę z sześciorgiem dzieci wywie-
 ziono do obozu Potulice najmłodszy miał lat 10
 a najmłodszy 3 lata. To zakończeniu wojny siostrę
 z 6. ciorgiem dzieci niewolno było wrócić na swe
 gospodarstwo. Obecnie mieszka mając 82 lat w Chojnicach
 bardzo wygodnym mieszkaniu i pokój i wspaniale gotuje,
 aż przykro o tym pisać, że tak miśka osoba po zamordowaniu
 politycznie myśli. Trudno mi pisać szczegółowo o moich
 depresjach ponieważ naprawdę to przetrwałam, w czasie mojej
 działalności T.O.W. Jestem poważnie chore na serce i
 astmę a i pamięć słabnie. Nie widzę i trudno mi przetrwać
 biuletyn. Mieszkałam samotnie, jestem wdową,
 przysyłam wszelkie zdjęcia z każdej strony to ja. Były przekony-
 wane w butelce i zakopane pod deszczem, do niego powróci
 po zakończeniu wojny.

Ulińska Władysława

P. 8
 Odkazem iadymca mi posiadam
 ponieważ są o mi mieszkańcom.

adres Władysława Ulińska
 81-357 Gdynia ul 3 1494 1494

11. Materiały uzupełniające relacje: Kropiewska
Włodzisława:

1. art. „30. rocznica bitwy partyzanckiej,
omyc. - bez podania źródła - zdj.

Wł. Kropiewskiej

k. 2

s. 1-2

2. Karta ewidencyjna oświadczenia
oświadczenia Stow. Szarych Szeregów
wraz z leg. WAK i opisem żołnierza
- kserokop.

k. 1 s. 3-4

brak zdjęcia!

30 rocznica partyzanckiej bitwy

21 marca 1944 roku żandarmeria i oddział SS otoczyli gęstym kordonem bunkier w Męćkale (pow. Chojnice), w którym przebywali partyzanci. Wraz z hitlerowcami nadszedł jeden z mieszkańców schronu; do końca nie wyjaśniono czy była to zdrada, czy też żandarmi poszli za tropem partyzanta i przyłapali go tuż przy „zielonym palacu”. Partyzanci zorganizowali natychmiastową obronę, zabijając w początkowej fazie walki kilku Niemców. Zmuszeni byli jednak do opuszczenia bunkra, gdyż atakujący wrzucili poprzez wentylator granaty z gazem łzawiącym. Trwała rozpaczliwa walka w lesie. Zawodziły próby przebicia się przez kordon, podejmowane w różnych kierunkach.

Pod osłoną nocy przedostali się wreszcie przez linię ognia dowódca HENRYK

GRABOSZ i JAN BRONKA. Trzem partyzantom podążającym za nimi drogę odciął samochód, który zatrzymał się na leśnej drodze i oświetlił miejsce potyczki. Walka trwała od godz. 16.00 dnia 21 marca do godz. 9.00 dnia następnego. Uratowali się tylko wymienieni, którzy zdołali się ukryć w odległym o parę kilometrów zagajniku koło Zbenin. Polegli w bitwie JÓZEF DORAWA, EDMUND KROPLEWSKI, FRANCISZEK LESMAN, JÓZEF MROZIK, STANISŁAW PRZY-TARSKI, JAN SZUTENBERG, JAN WIR-KUŚ. Hitlerowcy zostawili na miejscu 13 zabitych, kilkunastu odniosło rany. Tak zlikwidowane zostało jedno z gniazd oporu i walki zbrojnej przeciwko najeźdźcy, których sieć zorganizowała Tajna Organizacja Wojskowa „Gryf Pomorski”.

Mineła właśnie 30 rocznica bohaterskiej śmierci partyzantów. W Męćkale przyszedł z Chojnic do Brus stol pomnik upamiętniający to wydarzenie i nazwiska poległych. Pomnik jest dziełem Klubu Oficerów Rezerwy i członków LOK w Chojnicach, którzy opiekują się zarówno pomnikiem jak i miejscem walki.

Zdjęcie, które prezentujemy z okazji 30 rocznicy partyzanckiej bitwy pod Męćkalem, wykonane zostało w tymże leśnym schronie. Stoją (od lewej): Władysława Kropiewska (obecnie p. Mieska), Franciszek Lesman, siostra Grabosza, partyzant o nie ustalonym nazwisku i Henryk Grabosz.

Unikalne zdjęcie pochodzi z albumu pp. Stefani i Władysława Kropiewskich z Męćkale, a dostarczył je Zygmunt Cierszewski. Reprodukcję wykonał Leon Stoltman. (os)

brak zdjęcia

We w. Męćkał (woj. bydgoskie) społeczeństwo powiatu chojnickiego oraz Klub Oficerów Rezerwy wystawiły pomnik w czci poległych partyzantów. Zginęli oni 21 marca 1944 roku w walce z hitlerowskim okupantem.

CAF — GILL
— telefoto

prezentat J. Brokowiak

116

3

STOWARZYSZENIE SZARYCH SZEREGÓW

ODDZIAŁ MORSKI GDANSK

Stowarzyszenie Szarych Szeregów
Oddział "POMORZE"
89-632 Brzoz

Karta ewidencyjna

członka Stowarzyszenia Szarych Szeregów

Nazwisko i imię MIENTKA Władysława

Nazwisko panięskie KROPLEWSKA

Data i miejsce urodzenia 25 LUTEGO 1923 R. DĄBRÓWKA

Imiona rodziców i nazwisko p.matki PAWEŁ LARYA z d. KONICER

Nr Pesel 23012504787 Nr dowodu osob. 515863165
10P MO Gdynia 5X.66m

Adres i nr telefonu GDYŃA ul. 3-MAJA 14/4 TEL 200631

Pseudonimy "BRZOZA" i "ROMA"

Nr i data wydania legitymacj Szarych Szeregów _____

Nr i data wydania zaśw.weryfik. Szarych Szeregów _____

Przyboczna dh. Władysława Mientka z domu Kroplewska ur. 25 lutego 1923 r. Dąbrówka b. pow. Chojnice, ps. "Brzoza" i "Roma".
Od października 1939 r. do marca 1944 r. Szare Szeregi i od września 1942 r. do marca 1944 r. TOW "Gryf Pomorski".
Posiada uprawnienia kombatanckie. Legitymacja AK 011223 Gdańsk.
Zam. Gdynia, ul. 3 Maja 14/4, tel. 20 06 31/ w czasie okupacji Dąbrówka.

Nr zaświadczenia uprawnień kombat. i rok wyd. LEG 011223 AK OKRĘG GDANSKI LEG 0073536 ZBOWID GDANSK
od XI.42 - III.44 w GRYF POMORSKI

Stopień harcerski, rok nadania _____

Stopień wojskowy, rok nadania SZEREGOWY

Okres przynależności do konsp. harcerskiej, daty i miejsca ZHP 79 Pom

DRUŻYNA HARCERZY im. T. Kościuszki BRUSY ZASTEP. "SZARE WILKI" LUBIŃA

OD PRZODNIERZYKA 1939R - MARC 1944R
Jednostka organizacyjna, Ul. Hufiec, Placówka, Rój, dowódca LIMA "34090202"
CHOJNICE, ZHP 79 POND. BRUSY ZASTEP. "SZARE WILKI" LUBIŃA GRYF POMORSKI

D-07 MARSI MIŁAN MIRONIĆ, "MAKS" "PARASOL" BROWICE W SKWIERAWSKU "Edus"
Przynależność do innych org. komb. _____

Wykształcenie SREDIŃNE OGÓLNOKSZTAŁCĄCE 1948R CHOJNICE

Zawód, specjalność _____

Zawód wykonywany PENTA INWAZJONISTKA

Inne informacje CZYNNY UDZIAŁ W WALCE Z OKUPACJĄ - WYKONYWA-

ŁAM POMOCNICZĄ SŁUŻBĘ WOJSKOWĄ W SZARYCH SZEREGACH
od XI.39r - III.44r i w Gryf Pomorskim od XI.42r - III.44r

Władysława Mientka

Legitymacja

nr 011223

Anna Paweł
podpis

Młodyszka Mientka

imię i Nazwisko

Paweł, Anna

Imiona rodziców

25.02.1923

data urodzenia

Dąbrówka

miejsce urodzenia

Gdańsk

OKRęgiem wystawienia

PREZES

ZAWIADOMIENIE

Anna Paweł
data

podpis

"Erzosa"

pseudonimy

Pomorski

Okręgi działania

Gryf Pomorski

Łączniczka

Światowy Związek
Żołnierzy
Armii Krajowej

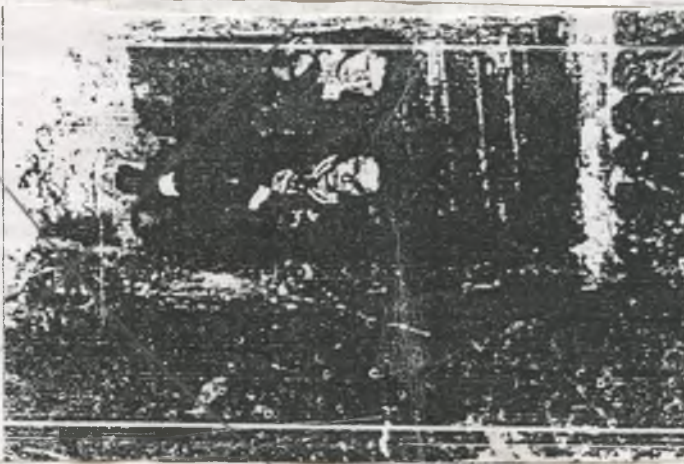
Przydziały

szeregowy

Ostatni stopień w AK

ochron „Zielony Pachec” został zbudowany z: ołd-
nych okraglaków, pochodzących z lasu Pawła, anu-
szewskiego z Pokrzywna k. Męcinka. Na jednej z ty-
sek wypisane było nazwisko rolnika, a ponadto tyłu-
rowki znalazł w bunkrze chleb, który dopasowaliśmy do
siac ty z legoz gospodarstwa Januszeńskiego a esz-
towi no i wywieziono do *Stettyna* gdzie został
zamordowany.
W bunkrze odbywały się szkolenia wojskowe
Na zdjęciu: łączniczki oddziału, harcerki, od lewej
Marianista Krczewska (po wojnie Mientka) i Hiena
Stralosz.

TRUDNIE ORGANIZACJA WOJSKOWA
GRYF POMORSKI

T:K: 619/1007 Pom. Chojnice

Kropiewska Władysława
V. Karty informacyjne
k. 7

1
K 619. / 1007

Chojnice
gryt

Mintke Władysław
"Broza"

Chojnice
Gryf Pomorski

KROPLENSKIA Młodystand ps. „Brazard”
zam. Mientka

ur. 25. 02. 1923 r. córka Pawła i Anny z d. Konitzer

M czasie wybuchu wojny przebywała w gospodarstwie rolnym rodziców we wsi Dobrodruki - Męcikaj, gm. Brusy, pow. Chojnice. Pracowała tam do marca 1944 r.

Zaprzysiężona na członka POW^{Gryf Pomorski} przez komendanta Alojzego Kiełtronicza

Relacja własna K-619-1008

ASZ 04. 1991

KROPLENSKA Młodystan ps. „Przód”

Chojnice 3
Gryf Pomorski

Pełniła funkcję łączniczki pomiędzy komendą po-
niatowską „Cis” a komendami gminnymi.

Organizacyjnie podlegała Henrykowi Graboszonowi
kolportowała wydawnictwa i prasę POW Gryf Pomorski,
organizowała punkty zaprzężeń i reperacji odzieży
dla oddziałów partyzanckich. Pełniła funkcję sanitas-
ki.

Odnaceni żadnych nie posiada.

Relacja własna K-619-1007, fotogr. (repr. u gawęcie)

ASZ 04/1991

Chopin
Tow. Górz Pomor.

MIENTKA WŁADYSŁAWA zol. Kropiewska
ps. "Bnora"

81-357 Gdynia, ul. 3 Maja 14 m 4 144a
tel. 20-06-31

źródło: St. Stechiewicz, wyhas 502 ZAK.

4. 2011. 91

Chojnice 5
Gryf Pom.

Mientka Władysława
z domu Kroplewska
ps. „Brzoza”
mieszka obecnie: 81-357 Gdynia
ul. 3 Maja 14 m.4, tel. 20-06-31
m. etid. SZŻAK Okr. Gdansk 1364
zob. lista Środowiska pomorskiego
Gdansk

K.M.M

Kroplewska
Mientka Władysława
zd. Kroplewska
ps. Brzoza, Roma

Chojnice 6
TOW Gr. Pom.
-AK

Przybozna Jh. Władysława Mientka z domu Kroplewska ur. 25 lutego 1923 r. Dąbrówka b. pow. Chojnice, ps. "Brzoza" i "Roma".
Od października 1939 r. do marca 1944 r. Szare Szeregi i od września 1942 r. do marca 1944 r. TCW "Gryf Pomorski".
Posiada uprawnienia kombatanckie. Legitymacje AK O'223 Gdańsk.
Zem. Gdynia, ul. 3 Maja 14/4, tel. 20 06 31/ w czasie okupacji Dąbrówka.

zob: tenże problemowa „Harcerstwo”;
protokoł z zebrania organizacyjnego
z 16.04.1995 - Stos. Ser. Ser. Adak.
Tereny „Pomorze” w Brusach

alg. TV . 2000

Kropiewska Władysława
 Wystany w XII 2005 "Biuletyn"
 Fundacji wójt z adnotacje
 pokty, adres nieaktualny
 tj. ul. Bolesława
 81-357 Gdynia

Wł. XII 105

a Kropiewska Władysława ^{Chojnice 8}
zam. Sientka ^{50w Gryf}
ps. "Brzoza", Dome ^{Pom.}

zdjęcie - nr 2, 3, 4, 5, 11

zob: T. osobowa Leon Drobiniski
t. 2 (Chojnice)

Wz. III 105

Nazwa względnie stempel Archiwum

Pom.

teczka osobowa *Knopiewska Władysława K-619/1007*
 (nazwa zespołu, zbioru, kolekcji i sygnatura akt.) *Chojnice GmH*

Lp.	Nazwisko i imię korzystającego	Temat pracy (ewent. cel wykorzystania)	Data korzystania
1	<i>Ł. Skerka</i>	<i>porządki w dokumentach</i>	<i>30.09.1993</i>
2	<i>Ł. Skerka</i>	<i>TDW Gm. Pom.</i>	<i>5.05.2000</i>
3	<i>Ł. Skerka</i>	<i>korrespondencja</i>	<i>" 2006</i>
4	<i>Anna Kotwicka</i>	<i>Kobiety w konspiracji pomocnicy 1. LPSP - 1945 - p. maprotestne</i>	<i>14.02.2007</i>
5	<i>M. Rutkowska</i>	<i>p.mgv</i>	<i>14.06.2012r.</i>
6			
7			
8			
9			

Kropiewska Władysława

